

'आयआयबी'चे रौप्यमहोत्सवी वर्षात यशस्वी पदार्पण नांदेडला महत्वाचे शैक्षणिक केंद्र बनविणारी संस्था

मराठवाड्याच्या ग्रामीण भागातील मेडिकलच्या प्रवेशासाठी इच्छुक असलेल्या विद्यार्थ्यांना योग्य मार्गदर्शन करण्याच्या ध्येयाने प्रा. गणेश चौगुले यांनी 'आयआयबी करिअर इन्स्टिट्यूट प्रा. लि.' ही संस्था नांदेड येथे सुरु केली. गेल्या २५ वर्षात प्रा. गणेश चौगुले यांच्या मार्गदर्शनाखाली सुमारे २० हजार विद्यार्थी मेडिकल प्रवेशासाठी पात्र ठरले. २०१८ मध्ये प्रा. गणेश चौगुले सरांनी स्वेच्छानिवृत्ती स्वीकारली असून, सध्या 'टीम आयआयबी'ची धुरा मुख्य कार्यकारी संचालक श्री. दशरथ पाटील यांच्याकडे आहे. नांदेडमध्ये सुरु झालेल्या 'आयआयबी'चा आता मराठवाड्यासह पुणे, कोल्हापूर येथेही विस्तार झाला आहे. सर्व सोयीसुविधांनी सज्ज असलेल्या या संस्थेकडे विद्यार्थ्यांचा ओघ वाढत आहे. या संस्थेच्या आजवरच्या वाटचालीचा आढावा.

'आयआयबी'ची वाटचाल

स्पर्धेत टिकायचे असेल, तर अनुभवी व तज्ज्ञ शिक्षकांकडून अचूक मार्गदर्शन व अपार कष्टांची गरज असते. इतके परिणामकारक मार्गदर्शन मिळण्याच्या गरजेतूनच कोचिंग क्लास ही समांतर शिक्षणप्रणाली उभी राहिली आहे. त्यापैकीच 'आयआयबी करिअर इन्स्टिट्यूट प्रा. लि.' ही संस्था नावारूपाला आली आहे. दैनंदिन अध्यापन, होमवर्क, टेस्ट सॉरिजचा वापर करून ते विद्यार्थ्यांकडून करून घेणे, तो क्लासला नियमित आल्यापासून ते वेळेवर गृहपाठ, सराव परीक्षा या सर्व पद्धतीमुळे अंतिम परीक्षेत त्याला हमखास यश मिळते. मार्गील २५ वर्षात 'आयआयबी'चे २० हजारांहून अधिक विद्यार्थी एमबीबीएसच्या प्रवेशासाठी पात्र ठरले आहेत. त्यामुळे वैद्यकीय, अभियांत्रिकी क्षेत्रात भवितव्य घडविण्यासाठी पालक व विद्यार्थ्यांसाठी 'आयआयबी' ही एकमेव संजीवन संस्था ठरली आहे.

अडीच दशकांपूर्वी वैद्यकीय क्षेत्राच्या प्रवेशात मराठवाड्यातील विद्यार्थ्यांची संख्या फारच कमी दिसत असे. त्यातही शहरी विद्यार्थ्यांचा वर्चस्व होता. तयारीसाठी विद्यार्थी हैदराबाद, राजस्थानातील कोटा किंवा मुंबई, पुणे येथे जात असत. ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांमध्ये गुणवत्ता असूनही हे शक्य होत नव्हते. हे लक्षात घेऊन विद्यार्थ्यांना येथेच दर्जेदार शिक्षण घेता यावे, त्यांची होणारी ससेहोल्डपट थांबावी, यासाठी प्रा. गणेश चौगुले यांनी १९९९ मध्ये नांदेड शहरात 'चौगुले कोचिंग क्लासेस'ची मुहूर्तमेढ रोवली. सन २००० च्या सुमारासला वैद्यकीय प्रवेशासाठी राब्यात एम्पेअर-सीईटी (कॉमन एंट्रन्स टेस्ट) ही वैद्यकीय प्रवेशपूर्व परीक्षा सुरु करण्यात आली. त्या वेळी नांदेड आणि लातूर या दोन्ही जिल्ह्यांतून मिळून केवळ ३० ते ४० विद्यार्थी एमबीबीएस प्रवेशासाठी पात्र ठरत होते. ते पाहून प्रा. गणेश चौगुले अस्वस्थ झाले. ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांच्या अडचणी समजून घेत प्रा. गणेश चौगुले यांनी बायोर्गॅंजीसारखा क्लिष्ट विषय सोप्या पद्धतीने आणि ग्रामीण भाषाशैलीत शिकविण्यास सुरुवात केली. विषयज्ञान सहज मिळू लागल्याने विद्यार्थी मोठ्या प्रमाणावर यशस्वी होऊ लागले.

प्रा. गणेश चौगुले यांनी सुरु केलेल्या या चळवळीला आज 'आयआयबी'च्या रूपाने व्यापक स्वरूप प्राप्त झाले आहे. मराठवाड्यातील नांदेड, लातूर, छत्रपती संभाजीनगर या जिल्ह्यांपाठोपाठ पुणे, कोल्हापूर, अकोला या शहरांमध्ये 'आयआयबी'चा विस्तार झाला. सुरुवातीपासून असलेली प्रचंड मेहनत, विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी प्रामाणिक बांधिलकी, सर्वोच्च निकालाची परंपरा, उच्च गुण मिळवून देणारे परफेक्ट प्लॅनिंग आजही कायम आहे.

NEET-2023 मध्ये महाराष्ट्राचा महारँड आयआयबीचा महानिकाल

पलक जाजू 705 (All India), आयली मंडिठकर 705 (All India), पलक शहा 705 (All India)

भारती देशमुख 696, शिवम जाधव 700, जयेश्वर जाधव 700, साक्षी मंजोरे 700, अर्जुन लिगंडळे 700, उषा अस्तानी 697, अर्जुन लिगंडळे 696

'नीट' आणि 'जेईई'ची परिपूर्ण तयारी

वर्षाच्या सुरुवातीपासूनच 'आयआयबी' विद्यार्थ्यांकडून 'नीट' परीक्षेची तयारी करून घेत. या परीक्षेत नेमके कसे प्रश्न विचारतात, सामान्यतः कोणते प्रश्न विचारतात, अपेक्षित प्रश्नांचा अंदाज यांच्या अनुभवांने विषय शिकविला जातो. त्यामुळे कमीत कमी वेळात नेमका अभ्यास होतो. 'नीट' परीक्षेचे नियम, बारकावे, परीक्षा केंद्रांवरील वेळेचे नियोजन, हॉल तिकीट, ड्रेस कोड यांसारख्या लहानसहान गोष्टींचे नियोजन विद्यार्थ्यांकडून वर्षभर करून घेतले जाते. परीक्षा आणि अभ्यासक्रमात सातत्य टिकवून ठेवले जाते. इतकेच नव्हे, तर वर्दळीच्या ठिकाणाच्या परीक्षा केंद्रांवर परीक्षा देताना कोणती काळजी घ्यावी, यासाठी शहरातील वर्दळीचे ठिकाण निवडून त्या ठिकाणी विद्यार्थ्यांकडून नीट परीक्षेचा सराव करून घेण्यात येतो.

'नीट' २०२३ च्या निकालात 'आयआयबी'ला उत्तुंग यश

'आयआयबी'च्या विद्यार्थ्यांनी वैद्यकीय शिष्यासाठी अनिवार्य असलेल्या 'नीट' २०२३ च्या परीक्षेत अलौकिक यश प्राप्त करित भारतातील टॉप कॉलेज म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या एम्स (AIIMS), MAMC मध्ये पहिल्याच यादीत ६० हून अधिक विद्यार्थ्यांनी प्रवेश मिळवित एक नवा ऐतिहासिक उच्चांक प्रस्थापित केला. गेल्या २५ वर्षांच्या वाटचालीत 'आयआयबी'तून मार्गदर्शन घेतलेले २० हजारांहून अधिक विद्यार्थी मेडिकल प्रवेशासाठी पात्र ठरले आणि 'डॉक्टर्स फॅक्टरी' हे बिरूद 'आयआयबी'ने खऱ्या अर्थाने साध्य ठरविले. 'नीट' २०२३ च्या निकालात 'आयआयबी'च्या पलक जाजू, सायली महिंद्रकर व पलक शहा या विद्यार्थिनींनी ७२० गुणांपैकी ७०५ गुण प्राप्त करित सर्वोत्तम स्थान प्राप्त केले आहे. तर शिवम माहुरे, ज्ञानेश्वर जाधव, साक्षी वजीरगावे, अर्जुन लिगंडळे

या चार विद्यार्थ्यांनी ७२० पैकी ७०० गुण प्राप्त करित यशाची मोहोर उमटविली आहे. त्यासोबतच भारती देशमुख व अनुष्का भारसाडकर यांनी ७२० पैकी ६९६ गुण प्राप्त करित घबघवीत यश मिळविले आहे. यासोबतच 'आयआयबी'ने विषयावर गुणप्राप्तीमध्येही गगनभरारी घेतली असून, यात फिजिक्स विषयात १८० पैकी १८० गुण घेणारे एकूण सहा विद्यार्थी आहेत. यात पलक जाजू, सर्वेश्वर हटकर, उषा स्लानी, रामप्रसाद पाटील, सायली कदम, हाफीज सोहेल यांचा समावेश आहे. तर बायोलॉजी या विषयात ३६० पैकी ३६० गुण घेणारे एकूण पाच विद्यार्थी आहेत. यात पलक शहा, ज्ञानेश्वर जाधव, भारती देशमुख, अक्षय मिसाळ, शिवानी जाधव, गणराज नल्लवार यांचा समावेश आहे. तसेच केमिस्ट्री या विषयात १८० पैकी १८० गुण प्राप्त करणारे दोन विद्यार्थी आहेत. यामध्ये सायली महिंद्रकर व तेजस पारे या दोघांचा समावेश आहे.

अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाने सुसज्ज 'आयआयबी'

विद्यार्थ्यांना सहज आणि सोप्या पद्धतीने विषयाचे ज्ञान घेता यावे, यासाठी 'आयआयबी'ने अत्याधुनिक शैक्षणिक संकुलांची उभारणी केली आहे. क्लासच्या वर्गामध्ये बसण्याची उत्तम व्यवस्था, शांकरिसन गृह, स्वतंत्र प्रसाधनगृहे, भरपूर प्रकाश, फॅन्स, एसी, अभ्यासिका, सुसज्ज ग्रंथालय या व्यवस्था उपलब्ध आहेत. वर्गात शिरतानाच बायोमेट्रिक अॅटेंडन्स घेतला जातो. याशिवाय विषयासंदर्भातील आधुनिक सॉफ्टवेअर व कॅन्टेन्ट्स यांची उपलब्धता करून देण्यात आली आहे. यामुळे अभ्यासक्रमातील कठीण गोष्टी समजण्यास मदत होते. क्लासमध्ये फळा आणि स्क्रीन (पॉवर पॉइंट प्रेझेंटेशन) यांचा वापर केला जातो. ऑडिओ-व्हिड्युअल माध्यमांमुळे जे शिकविले जाते त्यातील परिणामकारता वाढते. विद्यार्थ्यांसह पालकांनाही वेळोवेळी केल्या जाणाऱ्या वेब-आधारित सूचनांमुळे विद्यार्थी आणि पालक अतिशय समाधानी आहेत.

'आयआयबी'ची सामाजिक बांधिलकी

'आयआयबी' आणि 'लोकविरादरी प्रकल्प' यांच्या संयुक्त विद्यमाने भामरावराव येथे आदिवासी भागातील विद्यार्थ्यांना 'नीट'साठी मोफत प्रशिक्षण दिले जाते. तसेच परभणी जिल्ह्यातील 'स्वप्नभूमी' येथील अनाथ विद्यार्थ्यांना मोफत ऑनलाईन शिकवणीची सुविधा उपलब्ध करण्यात आली आहे. याशिवाय, 'आयआयबी करिअर इन्स्टिट्यूट'कडून वीटभट्टी कामगारांच्या पाल्यांना गणवेश वाटप, क्लासेस परिसरात विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षिततेकरिता सीसीटीव्ही कॅमेरे, पोलिस चौकी, कोल्हापूरच्या पुरप्रस्तांना मदत, होतकरू आणि गुणवंत विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती, गोंदिया-गडचिरोली येथील आदिवासी विद्यार्थ्यांना मोफत शैक्षणिक साहित्य आणि ऑनलाईन शिकवणी, इत्यादी सामाजिक उपक्रम सातत्याने राबविण्यात येतात.

आयआयबी - माजी विद्यार्थ्यांचे मनोगत

विद्यार्थ्यांला यशाच्या शिखरावर पोहोचविण्यासाठी 'आयआयबी'ची नेहमी धडपड आणि तळमळ असते. त्यामुळेच विद्यार्थी हमखास यशस्वी होते. तसेच आपल्या कुटुंबातील सदस्यांप्रमाणे 'आयआयबी' प्रत्येक विद्यार्थ्यांकडे वैयक्तिक लक्ष देते. त्यामुळे राज्यासह देशाच्या कानाकोपऱ्यांतील पालक आपल्या पाल्यांना येथे पाठवतात.

- डॉ. संदीप गोरे
MBBS, MS (General Surgery), M.Ch. (Neurosurgery), Ex Asst Professor, Neurosurgery, Consultant Neurosurgeon

'आयआयबी'चे व्यवस्थापन उत्कृष्ट आहे. त्यांच्याकडे पेपरलेस वर्कवर विशेष भर दिला जातो. अभ्यासक्रमातील नोट्स अत्याधुनिक यंत्रणेच्या माध्यमातून तयार केल्या जातात.

- डॉ. अभिजित कनजे
MBBS, Md (Pulmonary Medicine) IDCCM (Critical Care Fellowship)

'आयआयबी'ची मुहूर्तमेढ प्रा. गणेश चौगुले सरांनी रोवली. ते अतिशय सहज आणि सोप्या पद्धतीने अवघड विषय शिकवीत होते. त्यामुळे विषयाबद्दलची मनातील भीती कायमची जाते. आजही त्याच पद्धतीने विषय शिकविला जातो, म्हणूनच भोवतालची परिस्थिती जाणण्याची क्षमता, स्वतःचा दृष्टिकोन, विचार तसेच इतरापेक्षा वेगळेपण 'आयआयबी'मध्ये आहे.

- डॉ. प्रमोद हंबद
MBBS, MS, M.Ch.Urology (Mumbai), Urologist & Andrologist

समाजातील सर्व घटकाना शिक्षणाच्या प्रवाहात सामावून घेण्यासाठी 'आयआयबी'च्या माध्यमातून शिष्यवृत्तीसारखे उपक्रम राबविले जातात. त्यामुळे गरजूंना चांगली मदत होते.

- डॉ. लक्ष्मीकांत भोपळे
MBBS, MS (General Surgery), M.Ch. (Neurosurgery), Ex Asst Professor Neurosurgery, Consultant Neurosurgeon

बदलत्या काळानुसार अपडेट राहणे गरजेचे असते. 'आयआयबी'ने देखील सातत्याने बदल आणकारला असून, विद्यार्थ्यांना स्पर्धेच्या युगात याचा फायदा होत आहे व सहज कुठल्याही परिस्थितीवर त्यांना या शिकवणीमुळे यशाच्या शिखराला गवसणी घालता येते. माझ्या मते 'आयआयबी'च्या यशाच्या मागे हेच गमक आहे.

- डॉ. विवेक शेते
MBBS, MS (General Surgery), M.Ch. (Neurosurgery)

कोणत्याही गोष्टीत सातत्य महत्त्वाचे असते. 'आयआयबी'मध्ये सातत्य टिकवून ठेवण्यावर भर दिला जातो. विद्यार्थ्यांकडून वेळेवर अभ्यास, चाचण्या, सराव या सर्व गोष्टी करून घेतल्या जातात.

- डॉ. वैशाली देशमुख - कदम
MBBS, MS., OBGY (Fetal Medicine Fellowship)

आर्थिक परिस्थिती कमकुवत असताना इत्यादी बारावीला नांदेड येथे कोचिंग क्लासकरिता गेले होते. इच्छा असूनसुद्धा भावी आयुष्याचे स्वप्न पूर्ण करण्याकरिता पुरेसा पैसा नसल्याने निराश होऊन माधारी परतण्याची वेळ आली होती. अशातच देवदरुपी महान व्यक्तिमत्त्व माझ्या जीवनात आले आणि त्यांनी केवळ अल्पसे स्वप्नच नाही, तर मला अपेक्षेपेक्षा जास्त खूप काही दिले, असे ते माझे गुरुकृत आदरणीय गणेश चौगुले सर. त्यांनी माझे भविष्य जोखून मला मोफत शिकविले, आर्थिक मदत केली. त्यांच्याच सहकार्याने मी MBBS चे शिक्षण पूर्ण करू शकलो. नंतरही त्यांचे मार्गदर्शन मिळत राहिले आणि मी MS (Orthopaedic) झालो. सध्या सर जे. जे. हॉस्पिटल, मुंबई येथे असिस्टंट प्रोफेसर पदावर कार्यरत आहे. चौगुले सरांचा माझ्या जीवनात फार मोलाचा वाटा आहे आणि तो मी कधीच विसरू शकणार नाही.

- डॉ. संतोष द्रुसिंग घोटी
MBBS, MS (Orthopaedic)

विद्यार्थ्यांच्या भवितव्यासाठी 'आयआयबी'ची पंचसूत्री

- १ उत्कृष्ट अध्यापनकौशल्य
- २ नियमित व भरपूर सराव परीक्षा
- ३ विद्यार्थिकेंद्रित शिक्षण प्रणाली
- ४ गुणवतेनुसार बॅचेसची रचना
- ५ उत्कृष्ट व्यवस्थापन

'आयआयबी'मध्ये विद्यार्थ्यांच्या शंकांचे समाधान करण्यासाठी स्वतंत्र व्यवस्था करण्यात आली आहे. त्याकरिता प्रत्येक विषयाचे तज्ज्ञ त्या त्यासंदर्भात मार्गदर्शन करतात. ऑफलाईन व ऑनलाईन या दोन्ही पद्धतींनी विद्यार्थ्यांच्या शंकांचे निरसन केले जाते. विद्यार्थ्यांचा प्रत्येक टप्प्यातील प्रगतीचा आलेख त्यांच्यासह पालकांपर्यंत पाठविण्यात येतो. आलेख घसरल्यास विद्यार्थी, शिक्षक व पालक यांचा एकत्रित समन्वय साधून पुढील टप्प्यात त्याची प्रगती कशी साधता येईल, यावर लक्ष केंद्रित केले जाते. आजपर्यंत जो निकाल आला आहे, हेच गमक ही पंचसूत्री आहे.

